

Tárgytematika / Course Description

Egészségszociológia

ESLB_EGTM100

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Kovácsné dr. Tóth Ágnes

Félév / Semester: 2020/21/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A szociológiai elméleti alapokra építve áttekintést ad az egészségszociológia ("Medical Sociology") kialakulásáról, tárgyköréről, jelentőségéről. Az egészséget meghatározó társadalmi tényezők egy sajátos értelmezési keretét adja.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1-3 óra: Az egészségszociológia ("Medical Sociology") kialakulása, tárgykör, gyakorlati jelentősége.

Paradigmaváltás az orvostudományban és az egészségügyben, Betegség, gyógyítás, társadalom. Új jelenség az egészség és társadalom viszonyában, preventív orvoslás, egészségkultusz, medikalizáció.

Az egészségi állapot mérése, mortalitás és morbiditási vizsgálatok. Táppénzes napok, egészségi állapot szubjektív megítélése, egészséghit.

Társadalmi egyenlőtlenségek az egészségi állapotban I. Nemi különbségek és magyarázatuk.

Társadalmi egyenlőtlenségek az egészségi állapotban II. Társadalmi, gazdasági egyenlőtlenségek.

Társadalmi egyenlőtlenségek az egészségi állapotban III. Földrajzi és regionális különbségek. Etnikai hovatartozás.

Társadalmi egyenlőtlenségek az egészségi állapotban IV. Család, társas kapcsolatok és az egészségi állapot. Társas támogatás. Az egészség-betegség interakcionista megközelítése

Betegviselkedés társadalmi meghatározottsága, betegszerep.

4-6 óra: Az egészségügyi hivatás. Társadalmi rend, presztízs, hivatásrendek, modern hivatásrend, pályaszocializáció.

Az egészségügyi dolgozók testi és lelki egészségi állapota.

Vallás és egészség. A vallás betegségkockázatot csökkentő szerepe

Deviancia az egészségügyben. Medikalizáció, címkézési elmélet, a stigmatizáló betegségek fenomenológiai elmélete.

Különleges esetek (AIDS) szociológiai háttere.

Az orvos-egészségügyi dolgozó-beteg kapcsolat szociológiája. Az orvos-egészségügyi dolgozó-beteg

kommunikációt befolyásoló társadalmi tényezők. A betegszerep és betegviselkedés társadalmi meghatározottsága.

Az egészségügyi intézményrendszer szociológiája. Működési elvek, diszfunkciók (Merton, Mechanic). Hálapénz szindróma.

Új jelenség az egészség és társadalom viszonyában, preventív orvoslás, egészségkultusz.

Rendszerező óra

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

8-10 gépelt oldalas kritikai szemléletű dolgozat elkészítése adott témában. Vizsgaelőadás, amely az elkészített dolgozat védéséből áll.

A hallgatói előadás értékelésének szempontjai:

Előadásmód (előadás célja, előadás műfaja, jellege, előadó korlátai)

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom: Molnár Regina, Orvosi szociológia, Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Népegészségügyi Intézet, 2017.

Ajánlott irodalom: Pikó Bettina, Egészségyszociológia, Új mandátum Kiadó, 2002

Szántó zsuzsa, Susánszky Éva, Orvosi szociológia, Semmelweis Kiadó, 2002